

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 1845

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars III. Wien 1795.

2963

C O D I C E S

2964

Jobanni Chrys. eripiendam, maxime illud, quod in ea *Jobannes ipsem* nominetur.

DCCCXXIV.

74 Codex membraneus lat. Sec. XVII. Folior. 28. f. charactere luculento ab insigni Calligrapho exaratus, pluribusque picturis linearibus cum frontium, tum marginis decorus continet Praeparationem ad Missam Pontificalem, Ordinem Missae et Recessum ab Altari, in usum quandam Francisci Principis a Dietrichstein Card. Episcopi Olomucensis, Viri Caesaribus acceptissimi ac de utraque Rep. meritissimi, cuius Insignia non modo passim per ipsum Codicem, sed in ipsa theca exterius videntur his verbis adjectis: *Franciscus Cardinalis a Dietrichstain Episcopus Olomucensis Princeps &c. M. DC. VII. Preces in Canone sic conceptae sunt: Et pro Papa nostro N. et Imperatore nostro N. et me indigno seruo tuo.*

DCCCXXV.

418 Codex membraneus lat. Sec. XI. Folior. 275. 4. non una manu, sed per totum eleganter scriptus, rubricisque ornatus *Lituristica* complectitur saltem priore sui parte, olim ad *sandum Germanum spiren.* tunc Coenobium O. S. B. a *Dagoberto I.* fundatum, pertinentia, quae se hoc ordine excipiunt: I. praemissis fol. 1. et 2. Orationibus ad *Vesperum*, *Matutinalibus*, de *S. Cruce*, et

Affectu Dolentis de Peccatis, qui totus e biblicis sententiis praeclarus contextus est, *Incipit Gradale*, id est *Introitus*, *Gradualia*, *Offertoria* et *Communiones* per totum annum sive in Dominicis, et Feriis, sive in Festis SS. tam propriis, quam communibus in Misfa cantari solitae, notis *Musicis* Textui superimpositis. Initium: *Dominica. IIII. Ante. N. D.* scilicet I. Adventus. *Ad Te Leuauui Animam Meam &c.* Natalis *Jobannis Evang.* duas Missas habet, quarum una *Prior*, altera *Publica* inscribitur. *Prior* illa *Vigiliam* subplet, quae ob *Stephani* Festum pridie celebrari nequit. Praeter Missarum habentur et aliarum Ceremoniarum Cantus, ut: *Ad processionem in Purificatione S. Mariæ*, in *Die Palmarum*, ubi, *Gloria laus et honor &c.* praenotatur: *Uersus Fortunati (Venant.) Episcopi*; idem Titulus imponitur Fer. VI. in Parasceve Hymno: *Crux fidelis inter omnes &c.* et Dom. Paschatis Elegiae: *Salve Festa dies &c.* Finem faciunt: *Antiphona in Letania Maiore* et *Missae Ad Pluviam postulandam* et *Pro Siccitate Terre*. De aliis Necessitatibus publicis nihil.

II. fol. 47. charactere grandiorre absque titulo *Liber Sequentiarum*, qui incipit: *In Natali Domini. De No&e. in Primo Gallicino.* E collatione instituta cum Edito T. I. *Theb. Anecd. Cl. Pizzii* col. 18. observo in ejus Cod. defuisse Seq. nostram primam: *Nato canunt omnia Domino pie agmina*

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 1845

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars III. Wien 1795.

2965

L I T U R G I C I .

2966

agmina &c. Seq. in Septuag. *Can-*
temus cundi melodum nunc Alle-
lia &c. In Octava Pasch. Hec
est Sancta Sollempnitas Sollempni-
tatum &c. et secundam de S. Mi-
chaele: Summi Regis Archange-
le Michael &c. Contra vero in
Nostro non reperiri Sequentias
SS. Benedicti, Emerammi, secun-
dam S. Michaelis, Galli, Otma-
ri, Columbani, de Virginibus, se-
cundam de Trinitate et Dionysii.
Praeterea, quae ei prima est in
Galli Cantu, nobis reponitur ad
Ottauam Domini i. e. Nativitatis.
An porro omnes hae Sequentiae
Notkeri Balbuli foetus fint, dice-
re non habeo. Modulationis To-
num Sequentius passim addit No-
ster, ut Cod. DCCCXXIX. quo-
cum conferri potest. Ita compa-
ret: Alleluia five Aeuia, Concor-
dia, Romana, Mirabilis, Eia
Turma, Trinitas, Symphonia,
Puella turbata, Frigdola, Mater,
Greca, Duo Tres, Uirgo plorans,
Captiua, Occidentana &c. Adscrip-
pta est in fine, calamo paullo re-
centiore: In festiuitate sancti Ger-
mani confessoris nostrique patroni
Sequentia, quae incipit: Laus ti-
bi summe deus quem prenoscens
belyseus &c. Quae ad vitam Ger-
mani Ep. Autiiodorens. anno 448.
demortui faciunt, sunt haec: Qui
more pagano religio amatoris presu-
lis successor Premonstrante deo est
fatus una omnium uoce postulatus.
— Doctrinam fidei restaurauit.
bere sim pelagij cum dampnauit.
diuino sermone. britanni gaudent ui-
ta falsitate. Inter quos per ipsum
tribuni ceca recepit filia uisum &c.

Sed haec uberius Constantius
 Presb. Lugdun. in vita apud Su-
 rium et in Actis SS. Bolland. ad
 31. Jul.

III. fol. 58. p. 2. *Incipiunt*
Tropi Carminum. Erant vero Tro-
pi in latina Ecclesia Versiculi
quidam, qui in Festis majoribus
ante ipsum Introitum canebantur,
de quibus Ducangius in Gloss. v.
Tropus, et plura Celf. Gerber-
tus T. I. de Cantu et Musica s.
L. II. P. 1. Primus nobis De
Nativitate Domini, hoc initio:
Hodie cantandus est nobis Puer
&c. ultimus In Dedicatione Ec-
clesie: Hodie reuoluat annua ista
plebs Sollempnia &c. Post Tro-
pos: Incipiunt Uersus super Ki-
rie Eleyson. Versus hi intercalare
res triplici modo pulcre varian-
tur. Modus primus: KYRIE O
ΘHOCKRITIC (χειρίς) ΔΙCΗ-
OC (δικαίος) ICKIPOC (ισχυρός)
ATHANAΘOC IXAC (ἱματί-
ΕΑETCON. O Pater alme sedens
super alas cherubyn ac seraphyn esto
pius atque clemens famulis pro debi-
tis. kyrie eleyson &c. Alter modus:
Canamus cundi laudes ymnificas so-
li deo placidas. kyrie eleyson &c.
Tertius modus: kyrie eleyson. Om-
nipotens genitor lumenque et lucis
origo. kyrie eleyson &c. Post haec
sola formula kyrie eleyson multi-
plici modulatione repraesentatur.
Huic succedit Δοξολογια Gloria
in excelsis &c. inscripta Carmen
Angelicum, et ipsa quadruplici
modulationis varietate, sed ulti-
mae uici et Symbolo Cplitano, quod
hic Apostolicum audit, Notas
Musicas imponere oblitus vide-
tur

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 1845

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars III. Wien 1795.

2967

C O D I C E S

2968

tur Librarius, quae ceterum a *Sequentiis* incipiendo ubique adjectae sunt.

IV. fol. 61. p. 2. pereleganti manu sequitur: *Colle^{ctio} Amalarii Uiri Dodissimi De Ordine Romano. Qui Uocatur Liber Officialis.* Noli tamen hic expectare Collectionem integrum IV. *Libris* constantem, prout habetur in *Hittorpii Sylloge*, Colon. 1568. p. 101. f. et in *Bibl. PP. Lugd. T. XIV.* p. 934. *Amalarius Symphosius*, non *Fortunatus*, neque Archiep. *Trevirensis*, sed Diaconus aut Presbyter *Metensis*, ut post *Sirmondi ad Constant. Cajetanum* epistolam Opp. T. IV. Paris. 1696. col. 641. f. sentiunt Eruditi, bis collectionem suam publicavit; primo quidem an. 820. inscriptam *Ludovico Pio Imp.* dein post iter *Romam* an. 827. suscepit, qua occasione alterum ei praefixit *Prologum*. Atque is in *Cod. praesenti* legitur hoc initio: *Postquam scripsi libellum qui a mea paruitate uocatur de ecclesiastico officio. ueni romam &c.* Extat apud *Hittorp.* cit. p. 102.

Ultima tamen utrinque discrepant; Noster enim finit: *b^ec sunt que a romana sede accepi*; apud *Hittorp.* quaedam adjecta sunt, quae, an genuina sint, dubito. Prologum excipit inscriptio: *De Observatione Dierum per Annum et Recapitulatio.* Re ipsa Libri IV. C. 37. quod incipit: *Vbi sanctus bieronimus exponit illud ad Galathas &c. sed in Cod. abruptum ad verba: quem tenebat populus qui ei tunc notus erat.* Vides, quam parum de toto *Amalario* transcribere placuerit Librario nostro. Itaque nimium ne fide colori Titulorum.

V. fol. 65. p. 2. *Incipit Martyrologium Bede Presbyteri.* Non magis *Bedae*, quam cuiusvis ex Antiquis; immo *Kalendarium* potius nudis nominibus constans, nisi quod Pontificibus *Rom.* aliquid gestorum adscribatur. *Notae astronomiae* consuetae minio exaratae sunt. In fronte cuiusque mensis *Versus III.* quorum primus *astronomicus*, alter *medicus*, tertius *oeconomicus* est. Ita *Januarius*:

Principium Jani sandi tropicus capricornus.

Jani prima dies et septima fine timetur.

En Janus palmas uelut ignibus applicat ambas.

Quorundam SS. Nomina serius addita, maximie Paparum. Ita *Telephorus* ad diem IV. *Non. Jan.* pro *Non.* Inscripta et Mortuorum Nomina, quorum notiora haec sunt: XVII. kal. Febr. *Rato abbas.* IX. kal. Febr. *Hazacha comes.* III. kal. Febr. *Adal-*

pertus comes. XVI. kal. Mart. *Adalbero IV. babenberg.* ep. an. 1060. VII. kal. Mart. *Beatrix mater Adalberonis* ep. V. Non. Mart. *Chunigunda imperatrix.* an. 1040. VI. kal. April. *Heimo ep. Halberstadiensis* nempe an. 853. II. kal. Maj. *Arnoldus vuarmoenfis*

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 1845

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars III. Wien 1795.

2969

L I T U R G I C I .

2970

cienſis episcopus frater noſter. Ubi erraffe puto Librarium, et reſcribendum eſſe Wormaciensis. IV. Non. Maj. *Hazečba comitissa.* IV. Id. Jul. *Heinricus cbriftianifimus imperator.* an. 1024. Alii noctem inter 13. et 14. mortualem ſta- tuunt. XII. kal. Aug. *Hiltolf coloniensis archiepiscopus frater noſter.* an. 1079. X. kal. Aug. *Güntherus ep.* An Colonensis, qui poſt an. 870. an Bambergensis, qui an. 1066. in Hungaria obiit?

VI. Id. Aug. *Wezil magdaburgenſis archiepiscopus frater noſter.* Aliis dictus Wernerus occiſus in bello an. 1073. In Necrologio Hildesheim. Ecclesiae apud Leibnit. Script. Brunsvic. T. I. p. 766. retrahitur ad diem praecedentem. III. kal. Sept. *Chuniza filia comitis Dietmari.* VIII. Id. Nov. *Hartuuicus episcopus.* Fortaffe Magdeburgensis anno 1088. III. kal. Dec. *Adalpero dux carintbie.* III. Non. Dec. *Hiltigart abbatissa.* Non illa Scriptis celebris, quae obiit 17. Sept. 1180. II. Non. Dec. *Anno coloniensis episcopus frater noſter anno 1075.*

VI. fol. 72. p. 2. *Confefſio pura ad Chriftum.* Series *Praefatiōnum* in Festis majoribus per annum, ut hodie. Series *Orationum*, quas Liturgici *Infra Actionem* appellant, *Codex vero Infra Canonem* vel *Actionem* vocat. Has inter *Pro defundis* hoc tenore: *Hanc igitur oblationem quam tibi pro requie animarum famulorum famularumque tuarum offerimus quesumus domine propicius intuere.* et concedere ut defundis profit ad Denis Codd. Theol. V. I.P.III.

ueniam. quod cum diſ uiuentibus pre- parare dignatus es ad medelam. diesque noſtres &c. Demum *Confeſſio*, quae eſt formula Sacerdo- ti ſe accusandi, cum illa ſuperior ſoli Deo fiat.

VII. fol. 75. praemissa Pictu- ra linearis *Gregorii M.* ſedentis et librum in pulpito explicantis, cui inſcriptum: *Gregorius Presul Vr- bis Rome*, adſidente in humero dextro columba, *Incipit*, ut fert titulus p. seq. *Liber Sacramen- rum.* Character luculentus eſt et elegans, et mox inter *Praefatio- nem* et *Canonem* comparet Simula- crum *Chriſti* clavis quatuor e cru- ce pendentis adſtantē hinc Matre, illinc Discipulo, quem diligebat. Ordinem Missae, in quo peculia- res rubricae, ut ad Memoriam Vi- vorum: *Hic nomina uiuorum me- morentur ſi uolueris. ſed non domi- nico die niſi ceteris diebus;* ad *Li- bera nos* &c. poſt nomina Petri, Pauli atque Andreæ: *Hic nomi- natim quales uoluerit ſanctos. uel quantos commemorat* &c. excipiunt *Offertoriorum* quaedam Formu- lae, tum Preces ad *Communio- nem* dicendae et inchoata *Oratio- nis Dominicae Expositio*, quae non a prima manu, ſed aliquanto ſerius adſcripta videntur. Fol. de- dum 83. Officia per annum ſequuntur initio dueto a *Uigilia Na- talis Domini.* Contendi cum Ex- emplo Muratori *Liturgiae Vet.* Rom. Venet. 1748. col. 7. f. et quasdam noto differentias. *Officia Sanctorum* non ſunt permixta *Of- ficiis Dominicarum et Feriarum*, ſed ea ſequuntur exceptis Missis de

G g

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 1845

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars III. Wien 1795.

2971

C O D I C E S

2972

de SS. *Stephano*, *Johanne Evang.*
et *Innocentibus*, quae nescio quo
errore, et alia quidem manu in-
sertae sunt *fol. 116.* proxime ante
Pascha. In *Ottona Domini Co-*
dex noster dupl. Missam ha-
bet. Missa in *Vigilia Theophaniae*
ab edit. abest, item Missa in *Ota-*
ba Theophaniae, et Missa in *Sab-*
bato post Dom. Quinquagesimae.
Missa *Fer. V. post Dom. III.*
Quadrag. alia est in Cod. alia in
Edit. uti et *Fer. V. post Dom.*
Passionis. Ritus Hebdomadis ma-
joris in *Cod.* multis rubricis illu-
strantur, et e *Praefatione Sabbati*
s. tempus innotescit, quo scriptus
fuit; nominatur enim ibi *Nico-*
laus Papa, Rex *H.* et Condux
ejus *Bertha*. Habemus igitur *Hen-*
ricum IV. Imp. et *Bertham* pri-
mam uxorem ejus, et *Nicolaum*
II. qui ab an. 1058. ad an. 1061.
Ecclesiae praefuit, ceteris vitam
ultra producentibus. Missa *Fer.*
V. post Pentec. in Edit. ponitur
ad *Fer. VI.* et *Feria V.* dissimu-
latur. Codex dupl. habet fe-
riem Missarum *Fer. IV. VI.* et
Sabb. quatuor Temporum post Pen-
tec. alteram scilicet, *Si Ieiunium*
evenererit extra Ebdomadem P. C.
Missa de *Santa Trinitate* ab Edit.
abest. *Dominicae XVIII. XIX.* et
XX. alias Missas habent in Cod.
quae vero in Edit. sunt **XVIII.**
— **XXIV.** in Cod. numerantur
XXI. — **XXVII.** additurque Missa
Dom. XXVIII. ut adeo *Domi-*
cae post Pentecosten censeantur
XXVIII. non computatis **IV.** illis,
quae post *Epiphaniam* supereffe-

possunt, et jam supra a *fol. 88.*
p. 2. leguntur.

Quod jam *Missas de Sandis*
adinet, sequentes nec in *Gela-*
siano nec in *Gregoriano Muratorii*
Sacramentario reperiuntur: *Hila-*
rii, *Conversio S. Pauli*, *Brigi-*
dae, *Blasii*, *Catbedrae Petri*,
Mathiae, *Walburgis*, *Benedi-*
ti, *Ruodberti*, *Ambrosii*, *Adal-*
berti, *Marci* *Evang. Floriani*,
Gengolfi, *Maximini*, *Bonifacii*,
Primi et *Feliciani*, *Barnabae*,
Albani, *Translatio S. Thomae*
Apost. Unde? quo et quando?
Translatio S. Martini, *Depositio*
S. Uodalrici, *Willibaldi*, *Chilia-*
ni cum Soc. *Translatio S. Benedi-*
ti. An *Floriacum?* an *Floriaco*
ad Montem Cassinum? *Margare-*
tiae, *Hermachorae* et *Fortunati*,
Praxedis, *M. Magdalene*, *Apol-*
linaris, *Christinae*, *Jacobi Ap.*
Christopheri, *Pantaleonis*, *Ste-*
phani Invent. *Afrae*, *Radegun-*
dis, *Bartolomaei Ap. Augustini*,
Verenae, *Adriani*, *Corbiniani*,
Lantperti, *Matthaei Ap. Mau-*
ritii et Soc. *Emmerammi*, *Con-*
ceptio Job. Bapt. Natalis Ruodber-
ti, *Hieronymi*, *Remigii*, *Ger-*
mani et *Vedasti*, *Dionysii* cum
Soc. *Gereonis* cum Soc. *Galli*,
Lucae *Evang. Crispini* et *Cri-*
spiniani, *Amandi*, *Simonis* et *Ju-*
dae App. OO. SS. cum Vig. *Bric-*
cii, *Othmari*, *Columbani* et *Da-*
masi. Multos horum SS. *Germa-*
niae esse Indigetes nemo non vi-
det.

Missarum *de Communi SS.* et
pro variis *Necessitatibus*, quae
magno

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 1845

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars III. Wien 1795.

2973

L I T U R G I C I .

2974

magnō numero sequuntur, non texām Catalogum; notabo tamen peculiares quasdam. *Fol. 225.* legitur *Missa contra Judices male agentes*, et *Missa contra Tyrannidem*. *Fol. 237.* *Missa Sismundi regis pro Febricitantibus*, quo pertinet illud *Gregorii Turon. L. I. de Gloria Mart. C. 75.* *Si qui nunc frigoritici in eius honore Missas devote celebrent, ejusque (Sigmundi) pro requie Deo offerant oblationem statim compressis tremoribus, restinctis febribus sanitati pristinae restaurantur.* Idem adserit *Vita T. I. Maji Bolland.* p. 87. *Fol. 244.* p. 2. *Missa communis*, scilicet pro Papa, Rege, Episcopis, Abbatibus et omni congregatione et familia Sandi Georgii, cuius nomen erasum in prima *Oratione* legitur tamen in *Orat. Ad compl.* unde conjicio *Sacramentarium* istud non ad *S. Germanum Spirens.* sed ad aliquod D. Georgii Coenobium pertinuisse, fuisseque temere compactum cum Parte priore Codicis. *Fol. 254.* *Missa (Defunct.) pro cuius Anima dubitatur. Missa Poenitentiam desiderantibus et minime consequentibus.* Huic char. quadr. praemititur sequens Canon: *Si quis Poenitentiam petens dum Sacerdos venit, fuerit officio linguae priuatus. constitutum est. Ut si idonea Testimonia hoc dixerint. et ipse Aeger per motus aliquos satisfecerit. circa eum impleantur omnia ut mos est.* *Fol. 258.* *Missa Heinrici Imperatoris Specialis in Babenberbc. et Missa Chunegeundē Imperatricis.* Neutra ad illorum honorem,

sed pro utriusque Salute, et ut mihi videtur, dictae *Bambergae* in Anniversario Obitus, usque dum Sanctorum Albo adscribentur. Citant eas *Bollandiani T. III. Jul. ad diem 14.* p. 714. Adhaerent *Epistolae* et *Evangelia* ad varias *Missarum* hactenus enumeratarum pertinentia, manuque alia exaratae *Missae S. Barbarae, S. Nicolai*, et recentiore calamo *S. Guilielmi et S. Aegidii.*

DCCCXXVI.

Codex membraneus lat. Sec. 334 ut videtur XII. Folior. nunc 129. f. pereleganter exaratus, rubricisque distinctus, et olim ad Canonicorum Regular. S. Hippolyti in Austria infer. Collegium pertinens *Liturgicus* est, Partesque in Missa a Choro cantari solitas, puta *Introitum, Psalmum, Graduale, Versus, Offertorium* et *Communionem* notationibus musicis superimpositis complectitur. Initium ducitur a *Dominica I. Adventus.* Inter D. Stephani et Iohannis *Evang.* Festa inserta est Missa de *Vigilia Apostolorum*, inter *Natalem S. Silvestri et Dominicam infra Octav. Nativit.* *Missa in Octaua Domini de S. Maria*, quam sequitur *Dominica infra Octav. Domini* nulla *Circumcisionis* mentione facta. Usque ad *Septuagesimam* Dominicis inmixta sunt Festa SS. sed non nisi antiquissimorum; deinceps autem usque post *Dom. V. a Paschate* omnia tantum de tempore. In officio *Sabbati S. occurrit Hymnus:*

G g 2

Rex